

Extra Central samverkan

2026-03-09 13:15 -

15:15

Deltagarlista

Närvarande Skyddskommitté samt Samverkan

För arbetsgivaren:

Matilda Permerius, HR-partner

Åsa Lindberg, HR-chef

Närvarande för arbetstagarna:

Sveriges Lärare Sofia Lindgren

Vision Eva-Lena Grannas

Sveriges Arbetsterapeuter Sanna Liljeholm

Akademikerförbundet SSR David Wagner

Ej närvarande:

Sveriges Ingenjörer

Vårdförbundet

Sveriges Skolledare

Naturvetarna

Fysioterapeuterna

Psykologförbundet

DIK

Akavia

Ledarna

SRAT

Ärenden som behandlats denna samverkan

Plats

Teams

Deltagare

Matilda Permerius (*Organisatör*), Åsa Lindberg, David Wagner, Eva-Lena Grannas, Sanna Liljeholm, Sofia Lindgren

1. 142. Val av justerare av protokoll

Beslut

- Samtliga fackförbund justerar protokollet.

2. 143. Fastställande av föredragningslista

Beslut

- Föredragningslistan fastställs.

3. Informationsärenden

Informationsärenden är ärenden som arbetsgivarorganisationen vill delge arbetstagarorganisationen enligt MBL § 19. Syftet är ökat medbestämmande till de anställda för att de ska kunna utnyttja sin rätt till förhandling.

3.1. 144. Information om lagändringar avseende registerkontroll samt nya lagstiftning om registerkontroll

Från den 1 mars införs lagändringar avseende registerkontroll när man ska arbeta med barn. Det införs även lag avseende registerkontroll i samband med anställning om man som anställd ska genomföra vårdinsatser i hemmet eller liknande hos äldre eller personer med funktionshinder. Det kommer också en ny lag om registerkontroll vid anställning av personer i ledande befattning.

Se bifogad presentation för mer information kring vad det innebär och hur planen för införande i Östhammars Kommun.

Beslut

- Fackliga parter har tagit del av informationen.

4. Beslutsärenden

Ärenden som arbetsgivaren avser fatta beslut om och som faller inom förhandlingsskyldigheten ska samverkas innan beslut. Samverkan på förvaltnings- och kontorsnivå ersätter MBL §§ 11, 12 och 38. Arbetstagarorganisationerna ska ha fått del av beslutet som avses fattas i tillräcklig tid innan förhandlingen, men ärendet behöver inte ha passerat som informationsärende innan.

5. Övriga punkter

6. Underskrifter

Åsa
Lindberg
Ordförande

Matilda Permerius
Sekreterare

Eva-Lena
Grannas
Justerare

Sanna
Liljeholm
Justerare

Sofia
Lindgren
Justerare

David Wagner
Justerare

Ny lagstiftning – om registreringskontroller

Syfte och mål med en nya lagstiftningen

För att förhindra infiltration och otillåten påverkan, öka tryggheten och minska risken för att personer utsätts för brott inom kommunala verksamheter, ger regeringen kommuner bättre möjligheter till kontroll av personer som ska anställas. Kommuner ska i fler fall än i dag kunna ta del av information från belastningsregistret – och i vissa fall även misstankeregistret – innan de anställer någon.

Syftet är att motverka att personer med brottsliga eller skadliga intentioner tar anställning i kommunala verksamheter.

Reglerna föreslås gälla för personer som ska

- arbeta i hemmet åt äldre personer eller vuxna med funktionsnedsättning,
- arbeta med barn, eller
- anställas till vissa ledande befattningar inom kommuner

Lag (2026:43) om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna med funktionsnedsättning

- Gäller för kommuner och andra verksamhetsutövare som utför insatser på kommunens uppdrag.
- Det insatser i den enskildes hem eller annat boende enligt socialtjänstlagen (2025:400) (SoL), lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), och 12 kap, hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL), samt korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS.
- Registerutdrag är fakultativ dvs det är en möjlighet inte en skyldighet för kommunen.
- Insatser som sker utanför den enskildes hem omfattas inte, t.ex. dagverksamhet, ledsagarservice och biträde av kontaktperson utanför hemmet (sker biträde av kontaktperson i den enskildes hem omfattas dock insatsen).
- Andra tjänster som utförs i den enskildes hem men som inte regleras av SoL, LSS eller 12 kap samt HSL faller utanför lagens tillämpningsområde.
- Om en anställning omfattar olika arbete och insatser räcker det att någon del av arbetsuppgifterna omfattas av lagen för att registerkontroll ska få göras.
- Om en assistansberättigad själv erbjuder någon anställning som personlig assistent får den assistansberättigade begära utdrag ur belastnings och misstankeregister.

Utdraget och vilka brott/påföljder ingår

- I samband med anställningen erbjuds (tillsvidare och tidsbegränsat) uppvisas begränsat utdrag från belastnings- och misstankeregistret.
- Utdraget kan även begäras vid uppdrag eller praktiktjänst men det ska vara under längre tid och under anställningsliknande förhållande.
- Får även begäras av redan anställda om de redan tilldelas nya arbetsuppgifter som avses av lagen och då innan arbetet påbörjas.
- Utdraget får inte vara äldre än 6 månader.
- Utdraget kan hämtas från polisens hemsida digitalt av sökanden från och med den 2 mars.
- Att kontroll genomförts får endast dokumenteras genom en anteckning om att utdraget visats upp. Någon dokumentation, notering eller anteckning om registerutdragets innehåll får inte ske
- De brott som det begränsade utdraget innehåller regleras i 22 § förordning (1999:1134) om belastningsregister. Det rör sig bl.a. om mord, dråp, misshandel, människorov, olaga tvång, olaga frihetsberövande, fridskränkning, kvinnofridsbrott och olaga hot.
- Samtliga sexualbrott i 6 kap. Brottsbalken och även stöld, rån, samt hets mot folkgrupp och barnpornografibrott omfattas.
- Därtill ska utdraget omfatta vissa brott mot narkotikastrafflagen, vapenlagen, brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, samt terroristbrottslagen.

Utökad registerkontroll inför arbete med barn

En möjlighet till registerkontroll finns redan idag genom lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och lag (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn.

Registerkontrollen är obligatorisk.

- Förändringarna innebär att registerkontrollen nu även omfattar uppgifter i misstankeregistret
- Utdraget får inte vara äldre än sex månader.
- De brott som omfattas av registerutdraget utökas och innefattar fler brott än tidigare. Det rör sig bl.a. om mord, dråp, misshandel, människorov, olaga tvång, olaga frihetsberövande, barnfridsrott, kvinnofridsbrott, äktenskapstvång, hedersförtryck, olaga hot och kränkande fotografering.
- Samtliga sexualbrott i 6 kap. Brottsbalken och även rån, mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse eller vårdslöshet, samt hets mot folkgrupp, barnpornografibrott och involverande av underårig i brottslig verksamhet omfattas.
- Därtill ska utdraget omfatta vissa brott mot narkotikastrafflagen, vapenlagen, brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, samt terroristbrottslagen.

Ny lag (2026:44) om registerkontrollvid anställning till ledande befattningar i kommuner

Kommunen ges möjlighet att begära att den som erbjuds anställning till en ledande befattning eller annan befattning som är av väsentlig betydelse för kommunens förmåga att klara sitt uppdrag uppvisar ett begränsat utdrag ur belastningsregistret.

- Endast slutkandidat får kontrolleras och lagen är tillämplig vid såväl tillsvidareanställningar som visstidsanställningar
- Uppdragstagare, praktikanter, konsulter eller andra som utför uppdrag utan att ha en anställning i kommunen omfattas inte av lagen.
- Förtroendevalda omfattas inte av lagen.

Vilka omfattas av lagen

Med ledande befattningar avses anställningar där inflytande eller arbetsuppgifter innebär en risk för otillåten eller otillbörlig påverkan. Det kan handla om stor påverkan på, eller ansvar för, verksamheten inom ett visst område eller över verksamheten i större perspektiv.

Det berör nyckelroller eller andra centrala befattningar där arbetsuppgifterna i sig och vilken skada som kan uppkomma, samt risken för otillåten påverkan ska ligga till grund för bedömningen om befattningen är av sådan karaktär att registerkontroll kan/ska göras.

Arbetsuppgifter såsom tillståndsgivning, upphandling, rekrytering av personal, hantering av ekonomiska angelägenheter som inbegriper stora värden och frågor om ekonomiskt bistånd, beslut om omhändertagande av barn och föreningsbidrag som exempel.

Befattningar som innefattar beslut, myndighetsutövning och hantering av ärenden inom t.ex. socialtjänsten, plan- och bygglov, tillståndsgivning och livsmedelskontroll är exempel där registerkontroll kan vara aktuellt enligt lagstiftningen.

Chefsbefattningar där personen har ett stort mandat, inflytande eller ansvar för visst arbete och resultat.

Förvaltningschefer och andra högre chefer. Verksamhetschefer t.ex. IT-chef, myndighetschef eller ekonomichef. Även enhetschefer kan omfattas beroende på arbetets art i relation till den risk för skada eller påverkan som kan uppkomma.

Införande

- 1) Information ut till ledningsgrupper och fackförbund om lagstiftningen
- 2) Information till förtroendevalda
- 3) Kompletterande samverkan/ MBL i de delarna som behöver kompletteras ex barn, personlig assistans, registerkontroll av timanställda och befintligt anställda
- 4) Samverka ny lagstiftning om ledande befattningar
- 5) Säkerställa att kommunen följer lagstiftningen vad gäller insatser för äldre och funktionshindrade och barn
- 6) Införa systemstöd för uppföljning av registerutdrag på timanställda
- 7) Befattningsanalys – vilka befattningar är aktuella för registerkontroll samt jämföra resultat mot andra kranskommuner
- 8) Samverka vilka befattningar som kommer att beröras
- 9) Ev antagande av riktlinjer i KS eller särskilda beslut
- 10) Säkerställa att kravprofiler och annonser innehåller text om registerkontroll
- 11) Uppdatering på INES och erbjuda utbildning kring bedömning och hantering av registerkontroll